

Saatcilerin Tehlikeli Yolculuğu

GENÇ
T
TİMİS

Enver Kubilay Yüksel

Bir Saat Otuz İki Dakika

Dünyanın kimsenin bilmediği bir diyarında zamana hükmeden bir köy vardı. Köy, yüksek yamaçlarla örülü büyük bir vadinin içinde, binlerce uzun ağaçtan oluşan bir ormanın derinliklerine gizlenirdi.

Köyün sakinleri her saate, dakikaya, saniyeye ve saliseye hakimdi. Her evde saatçilikle uğraşılırdı. Kimi akrep kimi yelkovan kimi çarklar kimi de tek tek saati gösteren küçük rakamlar üzerine çalışılırdı. Bütün saatler elle üretilir ve tamir edilirdi. Köylüler sadece çarklı veya elektronik olanlardan değil; kum, güneş, mum saati gibi ilkel saatlerden de anlardı. Çocuklar henüz üç yaşındayken saatin kaç olduğuna cevap verebilecek seviyeye erişirdi. On yaşına geldiklerinde karmaşık bir kol saatinin içindeki bütün parçaların yerini öğrenmiş olurlardı. Büyüteç yardımıyla bile zor görülen çarkların ve vidaların yerlerini kendi gözlerinin, kulaklarının yerlerini bildikleri kadar iyi bilirdi. On

beş yaşında ise bir kum saatinin hangi tarafında kaç kum tanesi olduğunu bir bakışta anlayacak kadar ustalaşırlardı.

Köy, zamanı ayarlamak konusunda o kadar büyük bir güce sahipti ki okyanus seyahatine çıkan gemiler, uçaklar, uydular, bilgisayarlar kısaca saatle yatıp saatle kalkmak zorunda olan herkes ve her şey köyün bu gücünden etkilenirdi. Eğer köy herhangi bir dakikayı yok etme kararı alırsa, o dakika yok olur ve altmış saniye içinde olan hiçbir şey hatırlanmazdı. O sırada birbiriyle tanışanlar birbirlerini hiç tanımamış olurlar, okunanlar unutulur, düşünülenler akıldan silinir giderdi. Tam o dakikada yerine varması gereken tren varacağı istasyona ulaşamaz ya da uçaklar inişe geçemezdi. Köy, günün herhangi bir saatine fazladan bir dakika daha eklemeyi doğru bulursa son anda olmayacak şey oluverirdi. Bir deprem, yeri daha uzun süre sallar, taştan, betondan yapılmış ne var ne yoksa yerle bir eder; o gün yağan sağanak yağmur, önüne geleni sürükleyip götüren bir sele sebep olurdu.

Zamanı yok etme ve var etme gücü Saatçilerin akıl almaz tehlikeleri, geri dönüşü olmayan felaketleri göze almalarını gerektirirdi. Saatçiler zamanı ileri veya geriye alamazlar ama herhangi bir zaman birimini ekler veya eksiltebilirlerdi. Ancak sonrasında nelerin yaşanabileceğini kestiremezlerdi. Bundan dolayı, ekleme ve eksiltme kararlarını nadiren alırlardı. Çünkü köyün nesilden nesile anlatageldiği, tarihçilerin kayıtlara “bir saat otuz iki dakika olayı” ismiyle geçirdiği kötü bir hatırası vardı. Yüzyıllar önce, uzak kıtaların birinde patlayan büyük bir yanardağın lavlarından, koca bir şehri, milyonlarca insanı, hayvanı ve bitkiyi kurtarmaları gerekmişti.

Köyün, dünyanın dört bir yanında görevlendirdiği gizli habercileri gönderdikleri raporda, o anı yok etmeleri için Zaman Ekleme ve Eksiltme Kurulu'na adeta yalvarmışlardı.

Rapora göre gökyüzünün sekiz dakikada al kara bir renge büründüğü şehirde, önce böcekler ve kuşlar teker teker yere düşmeye başlamıştı. Genizleri yakan, dilde çürük acısı bir tat bırakan zehirli hava küçük canlıları hemen öldürmüştü. Zehirlenmekten kurtulabilenler ise alevlerden kaçamamış; kuşlar ve böcekler ateşten yapılmış binlerce küçük yağmur damlası gibi yere inip toprağa karışmıştı. Kilometrelerce öteye fıskıran ateş topları tepede turuncu bir gökkuşağı çizerek kentin bütün çıkış yollarını sıcak bir balçıkla kapatınca kimseye kaçacak yer kalmamıştı. Lavlar önüne gelen her şeyi henüz dokunmadan küle çeviriyordu. Habercilerin kameralarına kaydettiği görüntüler şüpheye yer bırakmamıştı. Şehir, içindeki milyonlarca canlıyla beraber kıpkırmızı bir denizin içinde erimişti.

Zaman kulesinde iki gündür toplantı halinde bulunan ve her biri günün bir saatini değerlendiren yirmi dört üye topladıkları bütün bilgileri incelemişti. Eğer bir karar alacaklarsa bunu hemen yapmak zorundalardı çünkü uzun bir zaman geçtikten sonra alınan kararlar bütün canlıların hayatında daha büyük ve karmaşık değişikliklere sebep olurdu. Ancak, karar alma süresinin kısa oluşu da yine hesapta olmayan sonuçları göze almaya hazır oldukları anlamına geliyordu. Farklı bilim dallarında uzmanlaşmış olan üyeler nihayet yanardağın sebep olduğu bir saat otuz iki dakika süren felaketi tarihten silme kararı aldı.

Ve yüzlerce yılda bir harekete geçirilen, beş metre çapındaki zaman çemberini döndürme vakti gelmişti. Dairesel düzenek merkeze doğru küçülen, iç içe oturtulmuş ve hepsi farklı renklerde on çember daha taşıyordu ve kulenin ortasında yükselen, kökü toprağın onlarca metre altına kadar inen bir dikilitaşa bağlıydı. Çember, taşın yeryüzünde kalan kısmına bir yel değirmeni biçiminde yerleştirilmişti.

Döndürme eylemini başlatmak için, zemine yerleştirilmiş dört ayrı kolu hareket ettirmek gerekirdi. Kurayla seçilen dört Saatçi kolları aynı anda kıpırdatmaya mecburdu. Eşzamanlı hareket olmazsa, hiçbir hareketlilik olmazdı.

Seçilen Saatçiler çember odasına girip heyecan içinde kolların yanına gelmişti. Kalp atışlarının ve nefeslerinin hızına hâkim olamıyorlardı. Dışarıdaki yirmi Saatçi ise içeriyi gören camekânın önüne toplanmış, heyecanla onları izliyordu. Saatçiler bir hoparlörden gelen geri sayımla her üç saniyede bir kolları farklı yönlere hareket ettiriyorlardı.

3...2...1... Dıştan içe doğru bütün çemberler sırasıyla ağır bir taş gibi santim santim dönüyordu. 3...2...1... Merkezdeki en küçük çemberin dönüşü tamamlandığında köyün üzerinde koyu mavi bir ışık belirmiş, yüz şimşek aynı anda çakmışçasına bir gürültü duyulmuştu. O saniyeden sonra yanardağın patladığı an tarihten silinmiş, milyonlarca canlının hayatı şimdilik kurtulmuştu. Ancak dünyanın öteki taraflarında başka bir tarih yazılıyordu.

Çünkü bir saat otuz iki dakika, aynı zamanda okyanusun ortasında kaybolan bir gemiden gelen sinyallerin kurtarma ekiplerine son kez ulaştığı zaman aralığıydı. Fırtına esnasında düşen çok güçlü bir yıldırımla bütün elektronik sistemi

arızalanan gemi en yakın karaya binlerce deniz mili uzaktaydı. Bu olaydan on gün sonra kısa bir süreliğine haberleşme sistemini çalıştırılabilen gemi mürettebatı, zorlukla bir S.O.S sinyali göndermiş ve tekrar sessizliğe gömülmüştü. Günlerdir kayıp olan gemide, içinde çocukların da olduğu yüzlerce yolcunun yiyecekleri ve suları tükenmek üzereydi.

Bir saat otuz iki dakikayı önemli kılan bir başka olay beş yıldır savaşıyan iki ülkenin ateşkes için bir araya gelmek üzere olmasıydı. İki ülkenin devlet başkanları tarafsız bir ülkede birbiriyle görüşmek üzere uçaklarıyla yola çıkmıştı. Yüzbinlerce insanın, hayvanın öldüğü; neredeyse bütün binelerin yıkıldığı; ormanların küle döndüğü; doğada içilebilir suyun kalmadığı, açlığın hiç bitmediği savaş günlerinin sonlanmasına sadece bir gün kalmıştı.

Arşivlerin derinliklerinde kaybolan ama Saatçilerin raporlarına geçmeyi başarmış son olay ise insanlığın tamamını ilgilendiriyordu. Bir kıtanın bir ucundan bir ucuna yirmi gün içinde yayılan, binlerce insanın ölümüne yol açan bir virüsü durdurmak için geliştirilen aşığı üreten bilim insanları çalışmalarında son evreye geçmişlerdi.

Fakat eksiltelen saat kararıyla birlikte bu üç önemli olay benzer biçimde tekrarlanmamıştı. Kaybolan gemiden bir daha sinyal alınamamıştı. Gemi aylar sonra tesadüfen bir kıyıya yaklaşırken bulunmuş, içindeki çoğu kişi açlıktan ve susuzluktan hayatını kaybetmişti. Kalan az miktardaki yiyecek ve su için yolcular birbiriyle ölümüne kavga etmiş, kazananlar hayatta kalmıştı.

Barış anlaşması imzalamak üzere uçaklarındaki yerlerini alan devlet başkanları aniden patlak veren kar yağışının

etkisiyle varması gereken şehre ulaşamamıştı. Uçaklardan biri üzerini buzların örttüğü sert kayalıklarla kaplı bir dağın tepesine düşmüştü. Kaza iki tarafın da birbirini suçladığı düşmanca bir anlaşmazlığa dönmüş ve başka ülkelerin de dâhil olmasıyla savaş dokuz yıl daha sürmüştü.

Geliştirilen aşının son evresine ulaşan bilim insanları doğal bir afetle karşılaşmıştı. On beş dakika içinde beliren muazzam büyüklükteki bir tornado, araştırma tesisini tamamen yutarak, içindeki insanlarla birlikte yok etmişti. Ne elde edilen verilerden ne de bilim insanlarından geriye bir iz kalmıştı.

Yüzlerce yıl sonra bile hâlâ korkarak hatırladıkları bu kötü anılara rağmen Saatçiler her an, böyle bir zamanın gelebileceğini bilerek çalışmaya, öğrenmeye devam ediyordu. Saatçilerin var olma sebebi buydu. Olası kötü sonuçlarına rağmen zamana müdahale ederek içindeki bütün canlılarla doğayı ve dünyayı korumak.

Ağırlaşan Zaman

Saatçilikten arta kalan zamanda günlük hayat sıradan bir şekilde devam etse de köyde o sıradanlıktan uzak biri vardı. İcat edilen her saate ilgi duyan, dakikalarla ve saniyelerle sihirli bir bağ kuran, on ikinci yaşını yeni doldurmak üzere olan Anno.

Neredeyse her gün, okuldan sonra sağdan soldan bulunduğu eski, arızalı, kırık, parçası eksik saatleri alır, tamir eder veya onlardan yeni saatler yaratmaya çalışırdı. Bulup buluşturduğu her malzemeyi zamanı gösteren bir aygıtaya dönüştürmeye çok hevesli bir hali vardı. Kahverengi gözleri iki küçük çark gibi hareket ederek devamlı bir şeylerin arayışı içinde olurdu.

Denemeleri çoğu zaman komik ve yaratıcı bir uğraşta dönüşüyordu. Bir guguklu saatten söktüğü guguk kuşunu bir güneş saatine takabilirdi. Akrebi olmayan bir kol saati ile yelkovanı olmayan bir kol saatini ince bileklerine takıp

iki tuhaf saatle gezebilirdi. Bazen küçük bir duvar saatini okul çantasının dışına tutturur, çantayı da sırtına geçirirdi.

Anno garipti çünkü sanki zihninde onu yönlendiren bir saatle yaşıyordu. Tıpkı arıların doğup büyüdükten sonra kendiliğinden çiçeklere uçması, altıgen petekler oluşturarak ballarını orada saklamaları gibi, o da kendiliğinden saatler yaratıyor, hep saatler üzerine düşünüyordu. Fakat hepsinden daha tuhafı, en tecrübeli Saatçilerin bile kafasını karıştıran bir yeteneğe sahip olmasıydı. Yanındaki, yöresindeki hiçbir saate ihtiyaç duymadan, hiçbirine göz atmadan saatin kaç olduğunu saniyesi saniyesine bilirdi. Yeteneği arkadaşları arasında bir eğlenceye dönüşmüştü. Bir anda saati sorabilirler ve o da hiç düşünmeden “dördü yirmi üç dakika, elli üç saniye geçiyor” diyebilirdi. Herkes saatini kontrol eder ve afallamış gözlerle doğrulardı. Ya da biri hariç hepsi yanlış ayarlanmış on saat arasından doğru zamanı gösteren saati o an bulabilirdi.

O gün, Anno'nun her zaman olduğu gibi işine yarayacak malzemeler aramaya koyulduğu günlerden biriydi. Yapacağı yeni saatin rakamları ve kadranı için yassı taşlar; akrep ve yelkovanı için ufak dallar ve bitki sapları arıyor, çayırılığın hemen yakınındaki uzun mu uzun şelalenin gürültüyle dökülüp devasa bir dereye dönüştüğü yerde su boyunca dolanıp duruyordu. Derin bir nefes alıp verdikten sonra “hâlâ işime yarayacak bir şey bulamadım,” diye mırıldandı. Sıkılmıştı. Tam gitmeye niyetlenmişti ki derenin kenarında duran, yuvarlak yüzeyli düz bir taş fark etti. Üzerinde bir kol saatinin akrep ve yelkovanına benzeyen ince, açık yeşil renkli çiçek dalları vardı. Dalların uçlarındaki sivri yapraklar ise saatin on bir olduğunu gösteriyormuş gibiydi.

Taşın çevresinde çember biçiminde sıralanmış onlarca karınca, düzenli hareketlerle saat yönünün tersine, sola dönüyordu. Anno, o güne dek, insanların haricinde saatleri bilen herhangi bir canlının var olabileceğini aklının ucuna bile getirmemişti. Karıncalar nasıl olur da bir taşı saate benzetebilirdi?

Ne olduğunu daha iyi anlayabileceğini düşünerek, kuvvetli bir merakla taşa dokundu ve irkildi. İçinde tüylerini ürperten bir his belirdi. Her zaman sezebildiği, duraksamadan söylediği saati o an söyleyemiyordu. Belki de ilk defa “Saat kaç?” diye kendine sordu ama cevabını her zaman vermesini sağlayan hisleri ona karşılık vermiyordu. Kollundaki saate baktı:

“On bir. Saat gerçekten on bir!”

Tam o sırada çağlayarak akan derenin küçük ama keskin dalgalarının, hızını keserek ağır ağır salındığına tanık oldu. Dere sanki akıyor, olduğu yerde duruyordu. Artık çalkalanmayan suda kendi yansımalarını, sarıya çalan saçlarını, beyaz ve ince yüzünü rahatlıkla görebiliyordu. Parlak bir yıldırım gibi dağdan aşağı inen koca şelalenin, kuş tüyü gibi süzülerek döküldüğüne bakıp hayretler içinde kaldı. Gezindiği yeri kuşatan koyu yeşil ormandaki ağaçlardan savrulan polenler havada asılı kalmıştı. Esintiyle sağa, sola, yukarı, aşağı dönmüş yapraklar titremiyorlardı bile.

Zaman durmuş gibiydi. Anno hareketlerinin de yaşladığını fark etti. Olup biteni anlayamadığı için telaş içinde evine gitmek istedi ama bir türlü adımlarını hızlandıramıyordu. Her şey o kadar ağırdı ki çimenlerin üzerinde uçuşan kelebeklerin, çiçeklere yaklaşan arıların her bir

kanat çırpışını seçebiliyordu. Hemen gözünün önünden geçen bir yaban arısının ancak iki kez kanatlarını çırdığını fark etmişti ki yaban arılarının bir saniyede yüzlerce kez kanatlarını açıp kapatabildiklerini biliyordu.

Anno bir kere daha saatin kaç olduğunu düşündü. Zamanı saniyesi saniyesine söylemesini sağlayan yeteneği ona yardım etmiyordu. O da durmuş olmalıydı. Sonra, ne olduysa, her şey eski haline döndü. Şelale, dere, kelebekler, arılar, yapraklar ve elbette kendisi eski hızına kavuşmuştu. Tekrar saatine baktı. On biri bir geçiyordu, taşın gösterdiği saat ise on biri altı... Bir karınca bitki dalından yelkovanı yavaşça ileriye itiyor, on biri yedi geçeye doğru gidiyordu. İç saati de kararsızlık içindeydi. On biri bir geçtiğini hissetse de tereddütteydi, taşın üzerindeki saat zihnini karıştırıyordu.

Saniyeler içinde aklından geçen bu düşünceleri ve bir şeyler anlatmaya çalıştıklarını sezdiği karıncaları bir kenara bıraktı. Bu ürkütücü olayın bir kere daha tekrarlanabileceğinden korkarak ömründe hiç olmadığı kadar hızla yola koyuldu. Evine olabildiğince çabuk ulaşabilmek için önündeki küçük su birikintilerine umursamazca basıp pantolonunu çamur içinde bırakıyor, bazen sendeliyor ancak çevresindeki her şeyi farklı bir gözle izlemekten de kendini alamıyordu. Havada hafifçe uçuşan karahindiba tüylerini görünce bir anda her şeyin tekrar yavaşladığını zannetmişti. Hemen ardından, yolun kenarında katırıyla ağır ağır yürüyen bir kadına rast gelmiş, kadının zarif adımlarını gene buna yormuştu.

Kısa sürede onlarca kez nefes alıp verdiği için nefes borusu yanıyordu. Karnının sol tarafına çok hızlı koştuğu zamanlarda ortaya çıkan şiddetli bir ağrı saplandı ama bir an olsun durmayı düşünmedi. Annesine ve babasına iç saatini eskisi gibi hissedemediğini bir an önce anlatmak istiyordu çünkü Anno bu benzersiz becerisini kaybetmiş olmaktan çok korkmuştu. Onu diğerlerinden ayıran becerisini kaybederse ne olacağını düşünüp duruyordu.

Köyün diğer evleri gibi yemyeşil, büyükçe bir bahçeye sahip, çınar ve ceviz ağaçlarının çatıya yapraklarını dökemediği ahşap evlerine ulaştığında kapının önünde dizlerinin üzerine çöktü. Ömrü boyunca alabileceği nefeslerin hepsini alıp tüketmiş gibiydi neredeyse. Öyle ki, kalan son gücüyle kapıyı çaldığında ‘anne’ diye bağırarak istiyor ama ilk heceyi söyledikten sonra ikinci heceyi seslendirmeye gücü yetmiyordu.

Çıkarmaya çalıştığı sesleri annesi duymuş, sanki hep oradaymış gibi hemen kapının arkasında bitmişti. Kapı açıldı ve Anno’yu iki büklüm dizlerinin üzerinde gören annesi çömelerek oğluna sarıldı. Başını göğsüne yaslayıp sanki olan her şeyden haberdar olmuş gibi onu sakinleştirmeye çalıştı.

“Buradayım Anno. Buradayım oğlum.”

Anno kalan son gücünü dilinde toplayıp bir iki kelime etmek istiyor ama bir türlü konuşamıyordu. Genzinden sadece hırıltılar çıkıyordu. Annesinin yardımıyla içeriye geçip salondaki çok sevdiği koltuğuna yerleşti. Annesinin aceleden bir kısmını dökerek getirdiği bir bardak suyu hemen ağzına götürdü. Evin kedisi Hora yere dökülen suyu yalamaya başladı. Hora’nın her hareketi kendisine komik

gelse de Anno bu defa onunla hiç ilgilenmedi; suyu bardağın yarısına kadar içip biraz sakinleşti ve anlatmaya başladı:

“Çok korkunç bir şey oldu az önce anne. Her şey yavaşladı. Arılar havada asılı kaldı. Uçmuyorlardı... Ben saati bilemiyordum...”

Annesi, sözünü bitirmekte zorlandığını fark ederek konuştu:

“Biliyorum oğlum. Her şey duracak kadar yavaşladı. Hora'nın kanepeden, pencerenin önüne atladığı anı gördüm. O da havada asılı kalmış gibiydi. Hatta menekşe saksısına çarptı ama saksı düşmedi çapraz şekilde durdu.”

Anno iki duvarın birleştiği köşede duran saksının olduğu yere baktı; saksı yerde devrilmiş bir şekilde duruyordu. Etrafa toprak saçılmış, menekşeler biraz hırpalanmıştı. Tekrar annesine döndü.

“Nefesim sanki duracak gibiydi. Çok az nefes alabildim. Oksijen yetiyordu ama hiç nefes alamıyordum sanki.”

İkisinin de gözleri dolmuştu. Annesi onu sakinleştirmek için başını kavrayıp göğsüne bastırdı. Biraz daha huzurlu olabilmesi için fısıldayarak konuşuyor, şefkatli sözler söylüyordu. Beklemedikleri bir andı; kapı açıldı aniden. Babası gelmişti. O da nefes nefeseydi. Neler olup bittiğinin farkındaydı. Oğlunu sıkıca yanağından öptü.

“İyisiniz değil mi? Anno'nun ormana gitmiş olabileceğini düşündüm; oraya varmadan önce eve uğramak istedim, her ihtimale karşı. İyi ki buradasınız!”

Babası terlemiş alnına düşen dalgalı saçlarını hızlı bir el hareketiyle başının üstüne taradı. Gözlüklerini çıkarıp

Anno'ya benzeyen gözlerini ovuşturdu. Henüz kendine gelememiş olmalıydı çünkü her üç dört seferde bir, derin bir soluk alarak nefesini düzenlemeye çalışıyor, uzun bacaklarını biraz kaldırıp sağa sola oynatarak yorgunluğunu atlatmaya çalışıyordu. Çok koştuğu her halinden belliydi. Mutfağa gidip buzdolabından bir şişe su aldı ve bardağı doldurdu.

Annesi yanına giderek babasına neler olduğunu sordu. O da tıpa tıp benzer şeyler yaşamıştı. Provadaydı, bir eseri kemanıyla allegro ritminde çalarken eser largo ritmine geçiş yapmışçasına yavaşlamıştı. Parmakları bir notadan bir notaya gidemiyordu. Eser bir korku filmi müziğine dönmüş, her bir nota uzun uzadıya duyulur olmuştu. Babası seslerin bir çırpıda değil saniyeler uzunluğunda çıktığını, kısa bir sözcüğü bile, bir cümleyi telaffuz edebildiği sürede söyleyebildiğini anlatıyordu.

Anno yorgun ve dalgın gözlerle, sanki keman çalar gibi boşlukta parmaklarını ve kolunu oynatan babasını izliyordu. Kendini kaptırdığı dalgınlığından aklına gelen bir soruyla kurtuldu:

“Saat kaç?”

Bunu hissedebilmesi gerekiyordu. İç sesi cevap verdi: On ikiye bir var. Duvardaki saate baktı. Doğru bilimişti. Az önce onu korkutan tereddüdü şimdi hissetmiyordu. Her ne ise etkisini yitirmiş görünüyordu. Gözlerini bir başka yere odakladı. Gücünü toparlayıp koltuktan kalktı ve bahçeye çıkacağını söyleyerek kapıya yöneldi. Hem annesi hem babası bahçeden uzaklaşmamasını tembihlediler telaşla. Her zaman olduğu gibi sakin olmaları gerektiğini ima eden

sesiyle “Tamaaam!” diyerek ayrıldı. Kapı aralığını fırsat bilen Hora tiz bir miyavlamayla bahçeye fırladı, bir ağaca tırmanıp hızla geri indi. Gören onun da yaşadıklarının etkisinden sıyrılmak istediğini düşünürdü.

Anno, ağaçların hoş bir gölge verdiği bahçelerinde biraz çevresini izledi. Hava serindi. Hiçbir şey olmamış, değişmemiş, dünya sanki beş dakika geride kalmamış gibiydi.

Komşularının evlerine baktı. Çiçeklerle donatılmış bahçelerini izledi. Orada da olması gerekenden farklı bir görüntü yoktu. Onlar ne düşünüyor olabilirdi? Korkmuşlar mıydı yoksa sakın sakın olup biteni mi anlamaya çalışıyorlardı? Açık mutfak pencerelerinden gelen konuşmaları anlayamıyor ama seslerine yansıyan heyecandan yaşananlar hakkında konuştuklarını çıkarabiliyordu.

Hora ne düşünüyordu acaba? Saatin kaç olduğuna dair bir fikri olmadan yaşamak nasıl bir histi? Her şeyi unutmuş olmalıydı. Hayatını bir süre her zamankinden daha yavaş yaşamış olduğunun farkında bile değildi. Acaba karıncalar gibi o da biliyor ve belli etmiyor olabilir miydi? Masum bir sevimlilikle uçuşan bir tüyü havada yakalamak için zıplayıp yere konuyordu.

“Bir saniye iki salisede yere indi,” diye mırıldandı.

Bu düşüncesi kendini de şaşırtmıştı. Hiç bu kadar ke-sinkes süreyi tahmin etmiş olduğunu hatırlamıyordu. Zihninde, kalbinde hatta midesinde hissettiği bir hareketlilik onu sınavdan geçiriyormuş gibiydi. Beyni saliseleri, saniyeleri; kıpırdayan her şeyin hareket süresini hesaplıyordu. Hora'nın peşinde koştuğu ve gelişigüzel uçan tüyün bir sağa bir sola kaç salisede gittiğini bile hesaplayabilmişti.

Aklını kurcalayan bu durumdan, bir anda beliren binbir çeşit sorudan kurtulmak için her zaman yaptığı gibi meşe ağacının kendiliğinden oluşmuş kovuğuna girdi.

Burası Anno'nun gizemli eşyalarını sakladığı büyücek bir kuytu, hatta kendisinin bile sığabildiği küçük bir odaydı aynı zamanda. Kovuğun duvarları farklı malzemelerden yapılmış irili ufaklı saatler, işini gördüğü küçük aletlerle doluydu. Bu ağaçtan odada kırık dökük, bölük pörçük eşyalarla uğraşırken uzun saatler geçirirdi. Ancak o sıra, burayı ilk kez görüyormuşçasına garip bir hisse kapıldı çünkü geri kalmış, ileriye gösteren ya da durmuş saatler zihninde bu sefer keskin bir uyumsuzluk yaratmıştı. Ayakkabısının içine kaçan ufak bir taş gibi sürekli onu rahatsız ediyor, sanki hepsi "bizi ayarla" diye sesleniyordu.

Anno yakınında duran ve uzun zamandır çalışmayan eski köstekli saati avcunun içine alıp gözünü ona dikti. Uzun uzun baktı. Ve köstekli saatin yelkovanını bir dakika kadar ilerletebildiğini gördü. Durmuş saatin ibresi kendiliğinden hareket etmişti. Herkesten farklı yetenekleri olan bir Saatçi olduğunun bilincinde olsa da hiçbir Saatçi'nin böylesi doğaüstü bir gücü olamazdı. Sadece bazı doğal yetenekleri diğerlerine göre daha keskinleşebilirdi. Bütün bunların bilen Anno neredeyse küçük dilini yutacaktı. Yaptığı şeyden emin olmak için bir kere daha saate gözlerini dikti. Gözünü kırpmadan kendini zorladı ama bu defa başarılı olamadı. Az önce deneyimlediği her ne ise onun tesadüfen gerçekleşmediğinden emindi ancak ikinci denemesi sonuçsuzdu.

Tüm gücüyle odaklanmaya gayret eden Anno duyduğu sesle irkildi. Kovuktan dışarı sorgulayan gözlerle baktı ve

bahçe çitinin yanında katırıyla dikilen kırklı yaşlarında bir kadın gördü.

Kalın kıyafetlerinin içinde dimdik duran, hiç alışık olmadığı türden bir görünüşe sahip olan kadını dikkatle süzdü Anno.

Kadın yine seslendi:

“Merhaba evlat. Bir ricada bulunabilir miyim?”

Anno ağacın içinden çıkıp sadece başıyla onayladı.

“Acaba, bize biraz su verir misin?”

“Tabii ki! Burada beklerseniz hemen getirebilirim.”

Anno kadının kapkara kaşlarının gölgelediği kendinden emin bakan gözlerine iki saniye bakıp gerisin geriye eve gitti. Hatırlamıştı. Şelaleden eve doğru koşarak dönerken denk geldiği kadından başkası değildi o. Ancak tuhaf olan şeydi ki herkesin yaşadığını yaşamış gibi görünmüyordu. Çok sakin ve güleçti. Saatçiler köyünde doğup yaşamış hiç kimse zamanın duracak kadar yavaşladığı bir andan sonra bu denli sakin kalamazdı.

İçeri girdiğinde annesini ve babasını göremedi. “Üst katta olmalılar” diye düşündü. Dolaptan şişe, raftan bir bardak kapıp çabucak geri geldi. Kadın o sırada gülümseyerek katırının alnını okşuyordu. Genç Saatçi şişeyi ve bardağı uzattı; kadın teşekkür edip üst üste iki bardak su içti. Suyu birkaç kez avucuna dökerek katırına da içirdi. Anno kadının yüzüne çok daha dikkatli bakmak zorunda hissetti kendini. Bir yerlerden tanıdık geliyordu. Köy küçük değildi ve nüfusu da az sayılmazdı. Bir kere denk gelinen köy

sakiniyle bir kere daha karşılaşmadan aylar geçebilirdi ama katırıyla gezen bir kadını görüp unutmak pek olası değildi.

“Sizi tanıyor gibiyim.”

Kadın gülerek “Bilmem, belki bir yerlerde denk gelmişizdir,” diye karşılık verdi .

Şişeyle bardağı verdikten sonra bu yardımseverliği için ona bir hediyesi olduğunu söyledi. Anno tereddüt etmeden hediyeye gerek olmadığını söylediye de kadın ısrarcıydı:

“Meraklanma evlat. Basit bir şey. Hiç çekinmeden, tanımadığın birine su ikram ettin. Böyle davranışları karşılıksız bırakmak doğru olmaz. Zaten verecek çok büyük bir şeyim de yok aslında fakat çok değerli nadide bir eser olduğunu unutmamanı isterim.”

Elini katırının üzerine yüklediği heybesine daldırdı; küçük, kumaş bir kese çıkardı. Kesenin ağzı sımsıkı düğümlüydü. Bir süre uğraşıp düğümü açtı. Çok hassas bir çiçeği tutarcasına işaret ve başparmağıyla torbanın içinden küçük, şeffaf bir şişe çıkardı. Mantarını çekerek şişenin ağzını açtı. İçinde birbiri üzerine yığılmış pamuklar vardı.

Anno meraklıydı.

“Nedir bu?”

Kadın ondan şişeyi yere koymasını ve elini açarak çok dikkatli olmasını istedi. Özenle davranarak pamukların arasından miskete benzer küçük bir küre çıkarıp avcuna bıraktı.

“Bu bir kum tanesi. Ama herhangi bir yerde bulabileceğin türden değil. Gördüğün üzere rengârenk, biraz sert ve büyükçe.”

Kum tanesi birbirinin içinde kaybolan, iç içe geçmiş kırmızı, mavi, turuncu, yeşil, sarımtırak renklerle bezeliydi. Yüzeyi çok pürüzsüz görünüyordu fakat parmak ucuyla dokununca sıradan bir kum tanesinden farksız olduğu anlaşılıyordu. Kadın küçük şişeyi uzatarak kum tanesini tekrar içine koymasını istedi.

“Ne yapacağım bununla?” dedi Anno şaşkın şaşkın bakarak.

“Salise olmadan saniye, saniye olmadan dakika, dakika olmadan saat olur mu? Yüzyıllar saliseye, saliseden daha kısa süren zamanların varlığına muhtaç değil mi? İşte bu kum tanesi de o kısa zamanlar gibi. Her şeyin sebebi. O olmazsa dünya olabilir mi? Böcekler olmadan bitkiler, bitkiler olmadan insanlar, hayvanlar, tabiat olabilir mi? Saatin içindeki en küçük çark, en önemsizmiş gibi görünen ufak vida olmadan saat çalışabilir mi? Her şeyin bir yeri ve önemi var. Bunları hep hatırla olur mu?”

Bir müddet ikisi de sessizce birbirine baktı. Kadın “Son bir sözüm daha var evlat,” dedi. “Beni eğlenceli biri olarak hatırlaman için:

*Evvel zaman içinde
Zaman neyin içinde
Bir taneyle ne olur
Cevap avcun içinde.”*

İkisi de bir süre sustular. Kadın yine neşeyle gülümse-di, katırının ipinden tutup uzaklaştı. Anno ne diyeceğini bilemez bir halde katırın zarif yürüyüşüne odaklanıp bir süre ikisini arkalarından izledi. Sonra kum tanesine daha

dikkatli baktı. Bu kadar küçük bir maddenin bu kadar çok rengi üzerinde taşınması tuhaf görünmüştü gözüne. Tıpkı çok usta Saatçilerin büyüteç kullanarak yaptığı fazlasıyla küçük cep saatleri gibiydi. O saatler, gözün neredeyse göremeyeceği kadar küçük parçaların birleştirilmesiyle çalışır hale getirilen nadir eserler olurdu. Küçük cımbızlar, vida anahtarları, fırçaları kullanırken sadece tecrübeye ve parmakların hassasiyetine güvenilirdi. Bu kum tanesi de doğal yollarla oluşmamış ancak usta bir elin dokunuşuyla yapılmış gibi duruyordu.

Böyle düşününce beliren hayranlığı ve heyecanıla kovuğa koştu, kum tanesini en sevdiği eski kol saatinin kadrânını açıp içine sakladı. Yine saatlerin tik taklarına, tıkırtılarına kapılıp gidiyordu ki bu defa babasının sesiyle kendine geldi:

“Anno, bugün eve biraz daha erken girsek iyi olmaz mı?”

Genç Saatçi içindeki tuhaf hislerle etrafına bir kere daha bakındı ve eve koştu.